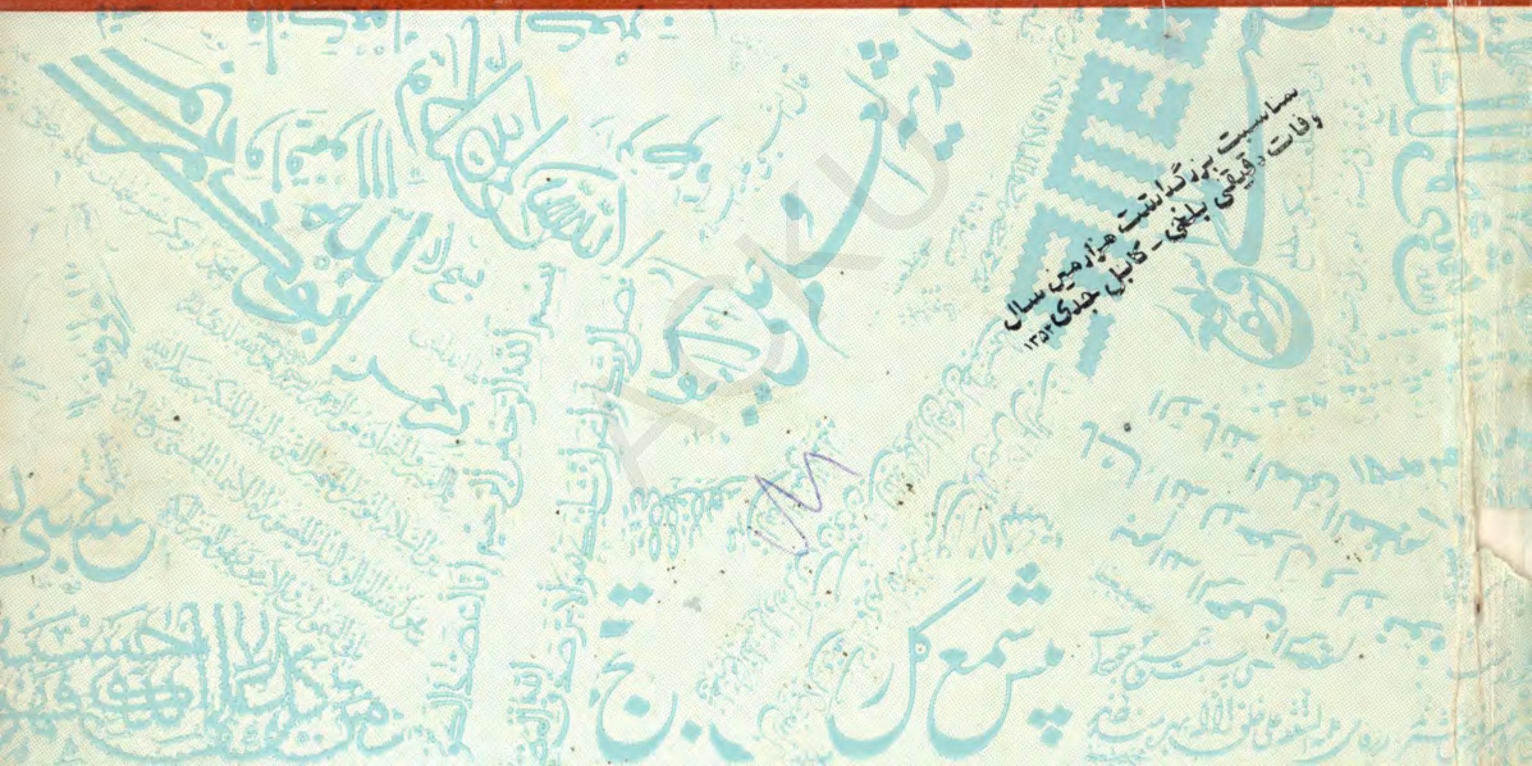
نمونه های خط

اثر :
محمدعلی عطار

د اطلاعاتو او کلتور وزارت

بیهقی کتاب خپرولو مؤسسه

جدی ۱۳۵۴
دولتی مطبعه

چند سخن

این مجموعهٔ زیبا که به حیث یک البوم معرف هنر خطاطی کشور ازنظر خوانندگان محترم میگذرد، نمونه هایی است از خط استاد این رشته (بناغلی محمدعلی عطار) که درنوشتن انواع خط دربین سایر استادان معاصر خطاطی از خودمهارت خاصی نشان داده است.

وزارت اطلاعات و کلتوربه پیروی ازمشی مترقی دولت جمهوری وتحقق اهداف مندرجهٔ پالیسی کلتوری، پیوسته سعی می ورزد، خدمات ارزشمندی در ساحهٔ رشدوغنای فرهنگ ملی، توسعه وتامین ذوق هنری هموطنان، خصوصاًنسل جوان و آشنایی مزید ایشان به زوایا ومزایای کلتورجامعهٔ افغانی انجام یابد.

بتأسی از همین هدف ملی است که همواره میکوشد موازی باانتشارکتب مفید علمی، معلوماتی تربیوی وذوقی، گشایش گنجینه های نهفته ای ازاستعداد هنرمندان کشور وعرضه ومعرفی آثار ارزشمند چهره های باذوق ومبتکر، ازیک طرف مفاخرهنری وطن رازنده وجاوید نگهدارد واز جانب دیگر زمینهٔ رشدمزید استعداد های نسل جوان رافراهم سازد.

بهمین سلسله به منظور تبا رز ومعر فی آثار گزیدهٔ خطا طا ن ونقاشان یك گوشهٔ کشور بار اول به تقریب او لین سا لگرد جشـن جمهوری، یك اثر جا مع درین زمینه تحت عنوان (خطا طان و نقا شا ن هرات ازادوار تیمو ری تا نخستیـن سالگرد جمهوری) ازطریق موسسهٔطبع کتب آمریت اطلا عات و کلتور هرات چاپ وتقدیم خوانند گا ن و علاقمندان این رشته گردید. ایـن اثر که در دو قسمت توسط مرحوم علی احمد نعیمی و نبا غلی میـــرعبدالعلی شایق تالیف و تر تیـب گردیده، شامل مختصر احوال ونمونهٔ آثار (سه صدو شصت وچهار) خطاط ونقاش ماهر هرات می باشد .

با تقدیم این مجمو عه به حیث محصول ذوق ونمونهٔ استعـــــدادبرازندهٔ یکتن از خو ش نو یسا ن ما هر یك گو شه از سر زمین هنرپرور وعلمدو ست ما (هرات) امیدوتوقع این است تا بهمت استا دان وخطاطان ورزیده، سلسلهٔ این رشتهٔ نفیس ناگسسته بماند وا هل ذوق وهنر خطاطی بادرك اهمیت ایـــن هنر ازین مجمو عه استفادهٔ بیشتر برند .

پوهاند دکتور نوین

مقدمه

خط ، مانند تکلم، وسیله ایست برای تفهیم مقصود وبیان ما فی الضمیر شخص به دیگران ، با این تفاوت که از تکلم تنها در زمان حال ومکان معلوم که گوینده و شنونده در برابر یکدیگر قرار دارند استفاده میشود و لی خط، می تواند فاصله های زمانی و مکانی را طی کند ومنظور نویسنده را به کسانی که در نقاط دور تر ا زمحل نوشتن خط ویادر زمانه های آینده زندگی میکنند ،برساند و احساس او را به آنان انتقال دهد .

بنابر این خط، نو عی از زبا ناست ، البته زبانی که نسبت به زبان لفظی، بیشتر دوام دارد و دایرۀ نفوذ آن گسترده تر است .

در آریانای قدیم،قبل از ظهوردین مقدس اسلام ، انواع خط ها ازقبیل آرامی، یونا نی، سغدی، هندی وپهلوی رایج بوده است که هر کدام مربوط به یکی از ادوار تاریخ کشوربوده و از آنها نمونه های متعدد در سنگنبشته ها و ظروف سفالین ومسکو کات تاریخی به یاد گارمانده است و برای اطلاع بر کیفیت وکمیت ومحل هریك به کتابها و مقالات مربوط به تاریخ تمدن این سر زمین وآثار محققانی که درین باره قلمفرسایی کرده اند ،باید مراجعه کرد. زیراموضوع در خور بحث عمیق ومفصل است واین مقدمه گنجایش آنرا ندارد.

خطوطی که امروز د راین‌سرزمین‌معمول است و نویسندگان و کاتبان‌آثار خود را با آن تحریر می نمایند، همه از خط کوفی منشعب شده است‌که آن نیز دراصل ازدو خطقبطی‌وسریانی سر چشمه گرفته است .
خط کوفی در شهر کوفه که اکنون‌از جملهٔ شهر های کشور عراق می‌باشد ، بوجود آمده واز آنجا بـــه وسیلهٔ مسافران به حجاز و دیگـــرممالك عربی راه یافته است .

درصدر اسلام، عده‌ای از صحابهٔ‌کرام مانند حضرات عمر بن الخطاب،عثمان بن عفان ، علی بن ابیطالب ، ابی ابن کعب وزیدبن ثابت رضی‌الله‌عنهم، با آن آشنا بودند که به‌کتابت‌وحی ونوشتن فرمانها و نامه هـــا مبپر داختند ، بعضی از بانوان آن‌عصرما نند شفا بنت عندالله، عدویه‌وام المؤمنین حفصه نیز قـــدرت بر کتابت داشته اند .

باورود آیین مقدس اســـلام درخراسان، خط‌کوفی مانند دیگر مظاهرتمدن اسلامی درین سر زمین رواج یافت و جای خطوط دیگر را که تا آن‌زمان در میان مردم معمول بودگرفت‌وبتدریج ذوق و استعداد فطـــری هنرمندان این‌سر زمین، تحولاتی درآن وارد آورد که بعد ها این تحولات‌در حجاز ،و عراق وسر زمین هـای عربی نیز مورد قبول یافت و باعـث‌ترقی خط گردید تا آنجا که خط ، علاوه بر حیثیت وسیلهٔ افهام‌وتفهیم، جنبهٔ هنری و تزیینی هم یافت و درردیف هنر های زیبا قرار گرفت وباابداع روشهای گو ناگون در رسم

الخط ها بوسیلهٔ خوشنو یسان، آثاربدیع و دلفریبی به وجود آمد که‌حس‌زیبا پسندی بینند گان را در طـــی قرنها تابه امروز، ارضا نموده‌ومی‌نماید .

یحیی بن خالد برمکی‌بلخی وفضل‌بن سهل ذوالر یا ستین سر خسی،دو سیا ستمدار بزرگ خراسا نـی در زمان رشیدو مامون، از جملـــهٔکسا نی بو دند کـه بـه تو بیت‌خوشنویسان و ترویج هنر زیبـــای خطاطی علاقه مند بودند و به سیرهنری خط بسوی کمال ، توجه‌فراوان‌کردند و بر اثر توجه واهتمام آنان بود که زمینه برای ساده ساختن خط‌کوفی و پیدایش خطوط نسخ‌وتعلیق‌وثلث ورقاع و نستعلیق و غبارودیگر انواع خط در دوره های بعد مساعدگردید .

خواجهٔ بزرگ ، شمس الکعـــاةاحمد بن حسن میمندی وزیر معروف‌غزنو یان و با یسنغر میرزا فر زند هنرمند شا هرخ فر مانروای تیموری‌افغانستان و میر علیشیر نوایی‌وزیرسلطان حسین بایقرا نیز در ردیف بزرگترین مشوقان هنر خطاطی درافغانستان بشمار میروند .

شماره خوشنویسانی که درممالك‌اسلامی در طول تاریخ ظهور نموده‌اند از حساب بیرون است واین نکته را از مطالعهٔ فهرست های کتابخانه‌های مشهور دنیا با توجه به ایـنکه‌هنوز تمام کتب خطی اسلامی‌بصورت عمومی فهرست نشده است،می‌توان‌دریافت حتی تعداد خوشنویسانی راکه در محیط فرهنگی‌افغانستان‌زیسته

اند، نیز بطور دقیق نمیتوا ن احصانمود، بخصو ص که اکثرخوشنویسان که در دوره های اسلامی از آنان نام برده میشود ،تربیت یافتگان دامان این سر زمین می باشند . همچنین درمیان آنها کسانی که توانسته انــد د رایجاد شیوه های نوین هنرنمایی کنند نیز کم نیستند وخوانند گان محترم می توانند برای اطلاع برنام وکارنامهٔ زندگی آنان به تذکره های خاصی که شامل شرح زندگانــی واحوال خطاطان و خوشنویسان است واکثر آنها به چاپ رسیده است، مانند تذکرة الخطاطین میرزاسنگلاخ، خط وخطا طان مهر آبادی، تاریخ خط ونوشته های کهن افـغانستــان ازپوهاند عبدالحی حبیبی، خوشنویسان ونقاشان از مرحوم نعیمی، هنر خـط در افغانستان از ښاغلی عزیز الدین وکیلی، دیباچهٔ دوست محمد گواشانی وتعلیقات مرحوم فکری سلجـو قــی بران کتاب و امثال آنها مراجعــه کنند .

ع «**بشیر**»

معرفی خطاط این مجموعه

استاد محمد علی عطار که اکنون در شهر هرات علاوه بر وظیفهٔ رسمی (وارسی از امور موزیم آن دیار) به تربیت عده‌ای از جوانان باذوق که به خوشنو یسی علاقه‌دارند، همت گما شته است. مو صوف در نو شتن کتیبه ها ی بعضی از ابنیهٔ قدیم و جدید کشور نیز سهم گرفته که از جمله در کتیبه های مسجد جا مع و مسجد خر قهٔ شریف در داخل شهر هرات و کتیبهٔ مزار مولانا جامی در بیرون شهر هرات و کتیبهٔ مسجد جامع شیر پور در کابل و کتیبهٔ مسجد جا مع لشگر گاه و کتیبهٔ مزار خوا جه مودود چشتی در چشت، نمونه های عالی از خط ثلث زیبای این خوشنویس هنرمند را می توان دید.

استاد محمد علی عطار درین مجموعه ۲۳ نوع خط کوفی و ۳۳ نوع رسم الخط دیگر را که از خط کوفی مشتق شده است، از قبیل محقق، ریحان، ثلث، نسخ، توقیع، رقاع، مشبك، غبار، تعلیق، نستعلیق، شکسته، دیوانی، اندلسی، مسلسل، مغربی، مقترن، متساوی، مشجر، طغرا، توامان، مقلوب، متحد الدائره و تاج را با در نظر گر فتن تغیراتی که در هر دوره در آنها پدید آمده، آورده است و ضمناً نمونه‌ای از خط سیاق که به «رقومی» مشهور است و تا چندی قبل برای نوشتن و اوزان در دفاتر بکار میرفت، درین مجموعه بنظر میرسد.

این مرقع که بحضور رهبر انقلاب و مؤسس جمهوریت حامی فرهنگ
و کلتور ملی بناغلی محمد داود بکمال افتخار تقدیم میگردد معرف اقسام خطوط اسلامی
است که بارنگ هنری خاص خود هر کدام از زیبائی بخصوصی برخوردار است.
بقلم محمد علی عطار مامور موزیم اطلاعات و کلتور هرات بتاریخ ۸ جوزای ۱۳۵۴ تحریر گردید

اینجانب محمد علی ولد حاج محمد اسمعیل عطار تولدم شهر درکهنه است و تحصیلات خود را در مکتب خانه ای شروع نمودم و از سن بیست سالگی به ذوق

مشق خط نمودم تا خود را به استاد حاج آخند الحق محمد حسین نیا سپردم و برای گواهی تشویق فرمودند تا اینکه خطوط کوفی و ثلث و نستعلیق و غیره را

آموختم روزها به دکان و شبها به خانه مشق میکردم بعد از فوت استاد به کتیبه نویسی مسجد جامع شریف مقرر شدم تا هنوز چهل و پنج سال از آن

میگذرد و به نوشتن کتاب و قطعه نگاری و کتیبه نویسی مصروفم و از سال ۱۳۴۵ بطور اجیر مأمور موزیم ها است مقرر گردیده ام و تا حال

مصروف این وظیفه میباشم و امیدوارم این خطوط که بعد از رهبر ملی جمهوری ما نوشته شده چاپ و چنین افتخاری نصیب من گردد

قال الله تبارك وتعالى

إنّ أوّل ما خلق الله القلم

الّذي علّم بالقلم علّم الإنسان ما لم يعلم

أكرموا أولادكم بالكتابة

العلم صيد والكتابة قيد

11 خط کوفی اوائل اسلام شبیہ رسم الخط حضرت عثمان رضی اللہ عنہ

بسم الله الرحمن الرحيم

الم الله لا اله الا هو الحي

القيوم نزل عليك الكتاب بالحق

بسم الله الرّ حمن الرّ حيم

الم الله لا اله الا هو الحيّ

القيوم نزل عليك الكتاب بالحق لا

محمد علي عطار

کوفی شبیہ رسم الخط حضرت علی کرم اللہ وجہہ

بسم الله الرحمن الرحیم

و السماء ذات البروج

والیوم الموعود

محمد علی عطار

کوفی قرن دوم عصر خلفاء عباسی

لا اله الا الله وحده لا شریک له

لا اله الا الله و حده لا شر یک له

محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم

محمد رسو ل الله صلی الله علیه وسلم

محمد علی عطار

شهد الله انه لا اله الا هو والملئكة

واولوا العلم قائما بالقسط

کوفی قرن سوم هجری نبوی

لا اله الا هو العزیز الحکیم

15

يا ايها النبى انا ارسلناك شاهدا ومبشرا

كوفى ساده قرن چهارم هجرى نبوى

ونذيرا وداعيا الى الله باذنه وسراجا منيرا

محمد علی عطا

و لله ما في السموات وما في الارض يغفر

كوفي قرن ششم عصر ملك غياث الدين غوري

لمن يشاء و يعذب من يشاء و الله غفور رحيم

محمد علی عطار

خط معقلی سادهٔ و بنائی هم میگویند

مشق علی عطار

لا اله الا الله وحده لا شریک له

18 کوفی مدوّر قرن هفتم هجری

الذين يقولون ربنا إننا آمنا

فاغفر لنا ذنوبنا وقنا عذاب النار

محمد علي عطا

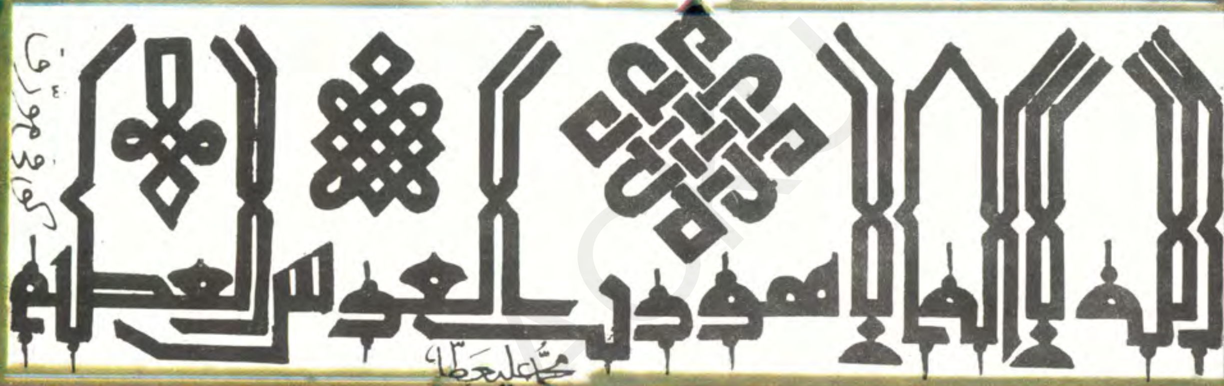
کوفی قرن هشتم عصر تیموریها

یا ایها الذین امنوا اتقوالله و ابتغوا

الیه الوسیلة وجا هد وا فی سبیله لعلکم تفلحون

محمد علی عطار

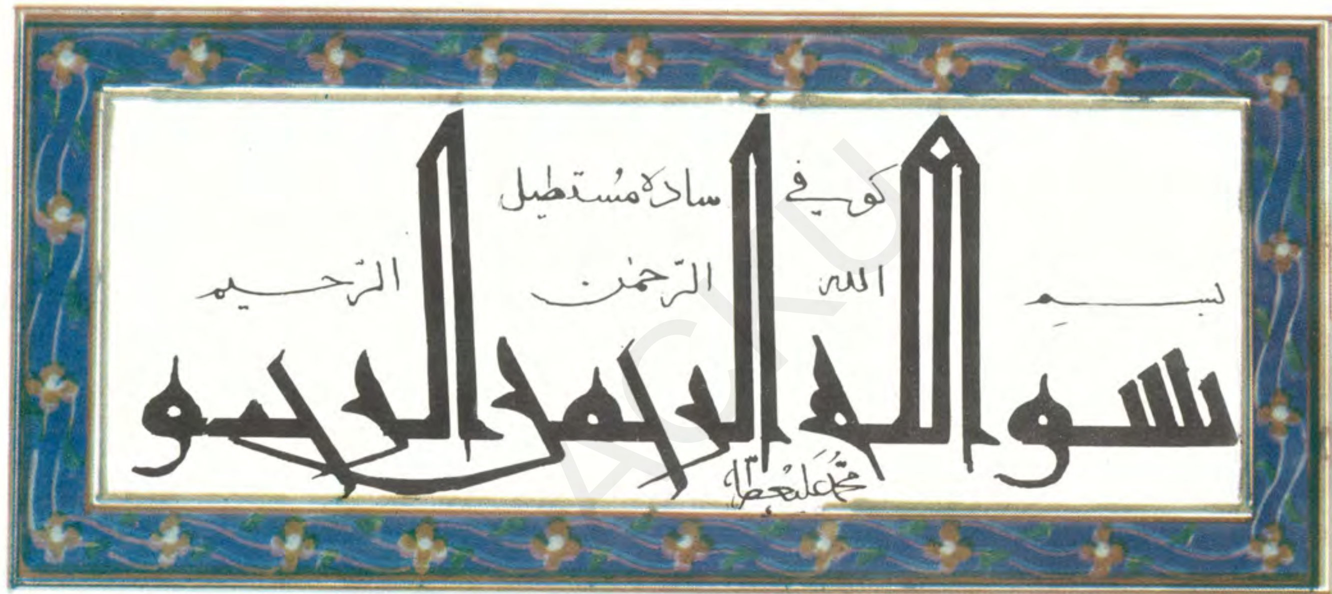
کوفی مورّق

الله لا اله الا هو رب العرش العظیم

(۱۰)

21

کوفی معقد قرن دهم

ربنا انک جامع الناس لیوم لا

ریب فیه ان الله لا یخلف المیعاد

محمد علی

ربنا انک جامع الناس لیوم لا ریب فیه ان الله لا یخلف لمیعاد

لا اله الا الله وحده لا شریک له

(۱۳)

کوفی منحنی شکل

ربنا اغفر لنا ذنو بنا و اسرا فنا فی امرنا و

ربنا اغفر لنا ذنوبنا و اسرافنا فی امرنا و

ثبت اقدا منا و انصر نا علی القو م ا لکا فرین

ثبت اقدامنا وانصرنا علی القوم الکافرین

محمد علی عطا

رب اغفر لي ولوالدي ولمن دخل

بيتي مؤمنا وللمؤمنين والمؤمنات

ولا تزد الظالمين الا تبارا

کوفی موشّح

كوفي غرايب

بسم الله الرحمن الرحيم

كوفي محفوظ

الذي خلق السموات والارض

(محمد على عطا) ١٣٥٢

كوفي مزهر

وَاللهُ خيرٌ حافِظا وَهوارحمُ الرّاحمِيْن

محمد علي عطار

کوفی متشابہ

محمّد علی عطّار ۱۳۰۴

قلم متمایل

بسم الله الرحمن الرحیم

کوفی مبسوط

کل شیء هالک الا وجهه

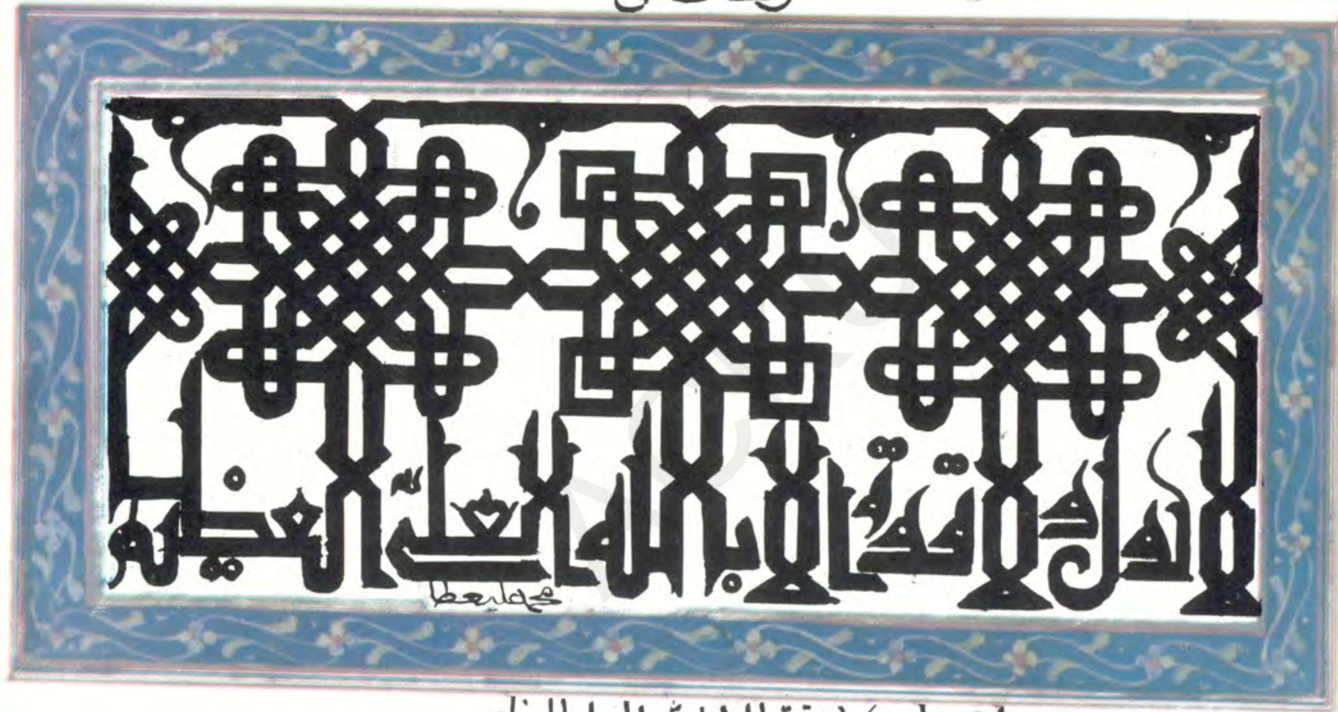
۱۳۵۴

سطر اول بسم اللہ کوفی مشعب

کوفی جمیل

وما تشاؤن الا ان یشاء اللہ رب العالمین

کوفی قفل

لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم

كوفي متكامل بالاعراب

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

وَمَن يَتَوَكَّل عَلَى اللهِ فَهُوَ حَسبُه

محمد علي عطار ١٤٠٢

ومن يتوكل على الله فهو حسبه

قلم محقق

بسم الله الرحمن الرحيم

إلا من رحم الله إنه هو العزيز الرحيم

فسبحان الله حين تمسون وحين تصبحون

وله الحمد فى السموات والارض

وعشيا وحين تظهرون

١٣٥٤

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

محمد علي عطّار

امن الرسول بما انزل اليه من ربه والمؤمنون

كل امن بالله وملائكته وكتبه ورسله

لا نفرق بين احد من رسله وقالوا سمعنا واطعنا

غفرانك ربنا واليك المصير

۱۳۵۴

38

خط توقیع

فلله الحمد رب السموات ورب الأرض رب العالمين

وله الكبرياء في السموات والأرض وهو العزيز الحكيم

رقاع

إِنَّ هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَن شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا وَمَا
تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا
يُدْخِلُ مَن يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

محمد علی عطار

مُشبّك

كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ

١٣٥٢

قال الله تبارک وتعالی

محمد رسول الله والذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم تراهم رکعا سجدا یبتغون فضلا من الله ورضوانا سیماهم فی وجوههم من اثر السجود ذلک مثلهم فی التوراة ومثلهم فی الانجیل کزرع

اخرج شطئه فآزره فاستغلظ فاستوی علی سوقه یعجب الزراع لیغیظ بهم الکفار وعد الله الذین امنوا

وعملوا الصالحات منهم مغفرة واجرا عظیما صدق الله العلی العظیم

محمد علی عطا
۱۲۰۴

هو الله الذی لا اله الا هو عالم الغیب و الشهادة هو الرحمن الرحیم هو الله الذی لا اله الا

هو الملک القدوس السلام المؤمن المهیمن العزیز الجبار المتکبر سبحان الله

عما یشرکون هو الله الخالق البارئ المصور له الاسماء الحسنی یسبح له ما

فی السموات و الارض و هو العزیز الحکیم

محمدعلی سلطانی
۱۳۵۴

فاعلموا أن الله مولاكم نعم المولى ونعم النصير

بسم الله الرحمن الرحيم

سبح لله ما في السموات وما في الارض

هو العزيز الحكيم

محمد علی الخطاط ١٣٥٤

قال الله تبارك وتعالى إنما يريد الله ليذهب عنكم الرجس أهل البيت

ويطهركم تطهيرا واذكرن ما يتلى في بيوتكن من آيات الله والحكمة إن الله كان لطيفا خبيرا

صدق الله العلي العظيم

محمد علی عطار
۱۳۵۴

خط دیوانی

بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله الرحمن الرحیم

خط اندلسی

بسم الله الرحمن الرحیم

۱۳۵۴

خطّ دیوانی جلی

بسم الله الرحمن الرحیم

قل هو الله احد الله الصمد لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد

محمدعلی عطار ۱۳۵۴

وَاَقِیمُوا الصَّلٰوۃَ وَاٰتُوا الزَّکٰوۃَ

وَارْکَعُوْا مَعَ الرّٰاکِعِیْنَ

محمد علی عطار

خطِ مُسَلسَل جلی

بِسمِ اللہِ الرَّحمٰنِ الرَّحِیم

مسلسل خفی

هو الله الخالق البارئ المصور له الأسماء الحسنى يسبح

له ما في السموات والأرض وهو العزيز الحكيم

محمد علي عطار

ثلث ترکستانی

نصر من الله وفتح قريب

وبشر المؤمنين

محمد علی عطار ١٣٥٣

خطّ مغربی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ إِنَّا أَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيْمُ

قلم مقترن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

متساوی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

١٣٥٢

خط مشجر ٧

خط نستعلیق

قال النبی علیه السلام

انا مدینة العلم و علیٌّ بابها

محمد علی عطار ۱۳۵۴

طغرا دو طرفه

تو امان مخترع مجنون است

[illegible]

ای قمر طلعت مکّی مطلع

مدنی مهد یمانی برقع شقه برقع تو برق افروز لمعهٔ برق رخت برقع سوز

خطّ دو رخه یا برگردان

توکلت علی الله

محمدعلی عطار

خطّ رقعه

بسم الله الرحمن الرحیم

ماشاء الله لاحول ولا قوّة

الاّ باللّه العلیّ العظیم

یا ای عزیز برادران مؤمن آنکه بمقتضای انّما المؤمنون اخوة

با یکدیگر در مقام شفقت باشند با ظهور این معنی از نسبت جمیع موجودات

فرض عین و عین فرض شمرند تا از فوائد کلمهٔ الشفقة علی خلق الله بهره‌مند گردند

محمد علی عطار

دو دائره بر یک دایره

پیش شمع گل رخ من جمع با هیچ خوش نیست

محمد علی عطار ۱۳۰

خط حروف التاج

خط حروف التاج

سلام عليكم طبتم فادخلوها خالدين

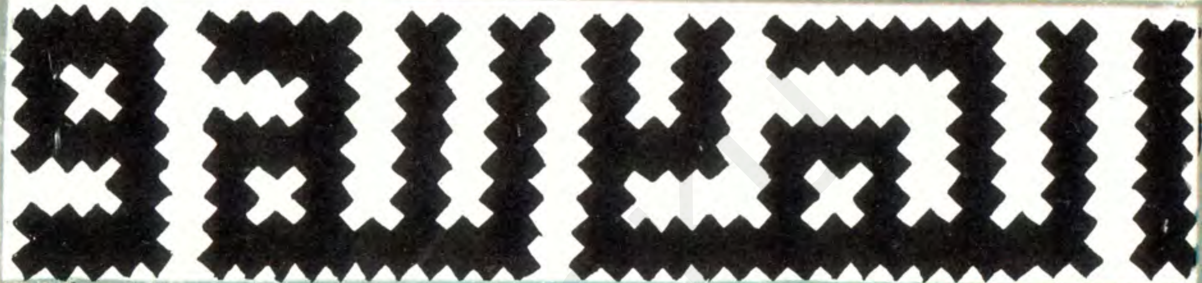
محمد علی عطار

خطّ توامان

توامان مخترع مجنون است

محمدؐ ابوبکر عمر عثمان علی رضی اللہ عنہم

محمد علی عطا ۱۳۵۴

له الشکر والمنّة که بفضل و رحمت حضرت ذوالجلال والاکرام این مرقع خطوط
مختلف اسلامی که بتعداد شصت رقم بقلم حقیر محمد علی العطار الهروی اختتام یافت
که تذهیب مینیاتوری حاشیه آن اثر بهبود خطاط زاده فرزندم میباشد سنه ۱۳۵۲

رقوم پخته سیر و خوار

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۲۰ ۳۰

۴۰ ۵۰ ۶۰ ۷۰ ۸۰ ۹۰ ۱۰۰ ۲۰۰ ۳۰۰ ۴۰۰ ۵۰۰ ۶۰۰

۷۰۰ ۸۰۰ ۹۰۰ ۱۰۰۰

رقوم درهم و دینار

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲

۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۳۰

۴۰ ۵۰ ۶۰ ۷۰ ۸۰ ۹۰ ۱۰۰ ۲۰۰ ۳۰۰ ۴۰۰ ۵۰۰ ۶۰۰

۷۰۰ ۸۰۰ ۹۰۰ ۱۰۰۰ ۲۰۰۰ ۳۰۰۰ ۴۰۰۰ ۵۰۰۰ ۶۰۰۰ ۷۰۰۰ ۸۰۰۰

دو سطر بالا خط عبرانی دو سطر پایان خط سریانی

ויאמר יהוה אלי עוד לך אהב אשה
ونوء مر إدوناى الى مود لخ اهب ايشاه

אהבת רע ומנאפת כאהבת יהוה
اهبت رع ومنافت كاهبت إدوناى

ܐܓܪܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܫܠܝܚܐ
الرسالة الاولى للرسول يوحنا

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܦܝܠܝܡܘܢ
الرسالة الى فيليمون

محمد علی ... [illegible]

بیهقی کتاب خپرولو مؤسسه

جدی ۱۳۵٤

دولتی مطبعه

MINISTRY OF INFORMATION, CULTURE
Baihaqi Book Publishing Agency,
1975.

Spicemens of Calligraphy

OF
MOHAMMAD ALI ATTAR